

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

"Təsdiq edirəm"
Tədris məsələləri üzrə prorektor v.i.e:
 dos. Zaur Məmmədov
" " 2026-cı il

Fənn sillabusu

İxtisasın şifri və adı: 6001013- Məktəbəqədər təhsil A+B

Fakültə: Filologiya və ibtidai təhsil

Kafedra: Pedaqogika, psixologiya və incəsənət

I Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: *Pedaqoji psixologiya*

Fənn proqramı: *ADPU-nun Elmi Metodiki Şurasının 17 iyul 2024-cü il tarixli iclasının 6 nömrəli protokolu ilə təsdiq olunmuşdur.*

Kodu: İPF-B08

Tədris ili: III (2025-2026) Semestr: VI

Tədris yükü: Ümumi-150 saat; Auditoriya saati -45 (30 saat mühazirə, 15 saat seminar)

Təhsilalma forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 5 kredit

II Müəllim haqqında məlumat:

Soyadı, adı, ata adı, dərəcəsi və elmi adı: b/m Cəfərova Nahidə İbrahim qızı

B/m Hüseynova Rəna Salamulla qızı

E-mail ünvanı: nahide.ceferova@gmail.com, huseynova739@mail.ru

Məsləhət günləri və saati: 3 cü gün saat 12.20-13.20, 2 ci gün 12.20-13.20

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş. Ə.Məmmədov küçəsi k. 19, 2 saylı tədris korpusu

III. Tövsiyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

Əsas:

1. Əliyev B., Əliyeva K., Cabbarov R. Pedaqoji psixologiya. Bakı-2011
2. Əlizadə Ə.Ə, Əlizadə H.Ə. Pedaqoji psixologiya Bakı, 2010
3. Həmzəyev M. Yaş və pedaqoji psixologiyanın əsasları. Bakı, 2002
4. Həmzəyev M. Pedaqoji psixologiya. Bakı,1991
5. Psixologiya. Prof.S.İ.Seyidov və prof. M.Ə.Həmzəyevin elmi redaktorluğu ilə. Bakı,2007
6. Əlizadə Ə. Yeni pedaqoji təfəkkür. Bakı, 2001
7. Əlizadə Ə.Ə. İdrak prosesləri və hisslər. Psixopedaqoji məsələlər. Bakı, 2006

Əlavə:

8. Əliyev R.İ. Tərbiyə psixologiyası. Bakı, 2006
9. Əlizadə Ə.Ə İstedadlı uşaqlar. Psixopedaqoji məsələlər. Essələr, etüdlər. Bakı, 2005
10. Əlizadə Ə. Müasir Azərbaycan məktəbinin psixoloji problemləri. Bakı, 2004
11. Zeynalabdinova Ə.X. Məktəbdə psixoloji xidmətin praktik məsələləri. Bakı, 2003

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisindən öncə hər hansı fənnin tədrisinə zərurət yoxdur.

V. Korekvizitlər: Fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda digər fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi:

Pedaqoji psixologiya tədris kursu "Pedaqogika, psixologiya və incəsənət" kafedrası nəzdində pedaqoji yönümlü ixtisasların tədris planı çərçivəsində işlənmişdir. Tədris planına uyğun olaraq bu kurs bakalavr səviyyəsinin tələbələri üçün müstəqil fənn kimi

tədris olunur. Kursun tədrisi tədris ilinin I semestrində (30 s. müəzire, 30 s. seminar) nəzərdə tutulur.

Kursun tədrisində ilk növbədə pedaqoji psixologiyanın mövzusu, vəzifələri, əsas problemləri, ayrı-ayrı bölmələri barədə izahlara yer verilir. Təlim və tərbiyənin psixoloji problemləri, müəllim şəxsiyyətinə verilən psixoloji tələblər, müəllimin pedaqoji bacarıq və vərdişləri, qabiliyyətləri barədə müvafiq biliklər tələbələrə çatdırılır. Tələbələrə öyrənmə və inkişaf üzrə, səmərəli tədris üsulları və təhsil siyasəti və təcrübəsini qiymətləndirmək üzrə müxtəlif nəzəri biliklər təqdim olunacaq.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər:

Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı LDU-nun Elmi Şurasının 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə:

Fənn üzrə tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Yeni tələbələrin fənn üzrə toplaya biləcəyi balın maksimum miqdarı 100-ə bərabərdir. Bu balın yarısı (50 balı) tələbənin semestr müddətində fəaliyyətinin nəticəsinə (cari qiymətləndirmə), digər yarısı isə (digər 50 balı) imtahanın nəticəsinə görə verilir.

Fənn üzrə cari qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən maksimum 50 bala aşağıdakılar daxildir:

- 20 bal - seminar dərslərində fəaliyyətinə görə;
- 30 bal - kollokviumların nəticələrinə görə.

Qiymətləndirmə zamanı LDU-nun Elmi Şurasının 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir. İmtahan yazılı şəkildə aparılır və imtahan biletinə bir qayda olaraq fənn üzrə tədris olunan mövzulara aid 5 sual daxil edilir. Hər sual maksimum 10 bal olmaqla qiymətləndirilir (aşağıda qeyd olunan qiymət meyarına əsasən) ki, bu da toplamda fənn üzrə aralıq qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən maksimum 50 balı təşkil edir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açır bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahana qədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A

2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması:

Tələbə Universitetin Daxili intizam qaydalarını pozduqda onun barəsində mövcud qanunvericilik çərçivəsində müvafiq tədbir görülməkdir.

X. Təqvim-mövzu planı: Auditoriya saati -60 (30 saat müəzire, 15 saat seminar)

N	Mühazirə	Saat	tarix
1	2	3	4
1	<p>Mövzu. Pedaqoji psixologiyasının predmeti və vəzifələri</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pedaqoji psixologiyanın mövzusu və vəzifələri 2. Pedaqoji psixologiyanın əsas problemləri və bölmələri 3. Pedaqoji psixologiyanın başqa elmlərlə əlaqəsi 4. Pedaqoji psixologiyanın ümumi və xüsusi metodları <p>Mənbə: (1; 2; 3; 4; 5)</p>	2	
2	<p>Mövzu. Pedaqoji psixologiyasının meydana gəlməsi və inkişaf tarixi</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pedaqoji psixologiyanın müstəqil elm kimi meydana gəlməsi 2. Pedaqoji psixologiyada psixi inkişafa dair cərəyanlar 3. Pedaqoji psixologiyanın müasir vəziyyəti <p>Mənbə: (1; 2; 3; 4; 5)</p>	2	
3	<p>Mövzu. Tərbiyə psixologiyası</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tərbiyə hər bir cəmiyyətin başlıca vəzifələrindən biri kimi 2. Tərbiyə prosesində nəzərə alınması zəruri olan cəhətlər 3. Tərbiyəvi təsir metodları <p>Mənbə: (1; 2; 3; 4; 5)</p>	2	
4	<p>Mövzu. Şəxsiyyətin inkişafı və özünütərbiyə</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tərbiyənin idarə olunması, özünütərbiyə və onun motivləri 2. Şagirdlərin özünütərbiyəsinin təşkili formaları 3. Tərbiyənin əsas sosial institutları <p>Mənbə: (1; 2; 3; 4; 5; 8)</p>	2	
5	<p>Mövzu. "Çətin" uşaqlar və onlarla aparılan işin xüsusiyyətləri</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Çətin" uşaqlar və onların psixologiyası 2. "Çətin" uşaqların pedaqoji baxımsızlıq və ailə tərbiyəsinin nöqsanları ilə bağlılığı 3. "Çətin" uşaqlarla işin xüsusiyyətləri <p>Mənbə: (2; 3; 4; 5)</p>	2	
6	<p>Mövzu. Təlim psixologiyası</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Təlim psixologiyası pedaqoji psixologiyanın əsas sahələrindən biri kimi 2. Təlimin mahiyyəti və qanunauyğunluqları 3. Təlim və psixi inkişaf 	2	

	Mənbə: (1; 2; 3; 4; 5)		
7	Mövzu. Təlim və öyrənmə Plan: 1. Öyrənmənin tipləri 2. Mənimsemə və onun psixoloji komponentləri Mənbə: (1; 2; 3; 5)	2	
8	Mövzu. Öyrənməyə qabillik problemi və mənimsemə Plan: 1. Öyrənməyə qabillik problemi 2. Təlimdə geridə qalan şagirdlərin psixoloji xüsusiyyətləri 3. Öyrənmənin müvəffəqiyyətini təmin edən amillər Mənbə: (1; 2; 3; 4; 5)	2	
9	Mövzu. Dərsin təşkilinin psixoloji şərtləri Plan: 1. Müasir dərsə verilən tələblər 2. Təlim situasiyaları və dərs 3. Müasir dərs və şagirdlərin emosional vəziyyətinin psixoloji məqamları Mənbə: (1; 2; 3; 4; 5)	2	
10	Mövzu. Pedaqoji fəaliyyət və müəllim şəxsiyyətinin psixologiyası Plan: 1. Pedaqoji fəaliyyət müəllimin peşə fəallığının əsası kimi 2. Pedaqoji fəaliyyətin strukturu 3. Müəllimin cəmiyyətdə yeri və funksiyaları 4. Müəllim şəxsiyyətinə verilən tələblər 5. Müəllimin pedaqoji qabiliyyətləri Mənbə: (1; 2; 3; 4; 5)	2	
11	Mövzu. Pedaqoji ünsiyyətin psixoloji mexanizmi Plan: 1. Pedaqoji ünsiyyətin ümumi xarakteristikası 2. Müəllimin şagirdlərlə ünsiyyət üslubları 3. Pedaqoji ünsiyyət və ustanovka Mənbə: (1; 2; 3; 4; 5)	2	
12	Mövzu. Pedaqoji fəaliyyət zamanı müəllimin qarşılaşdığı psixoloji çətinliklər Plan: 1. Müəllimin qarşılaşdığı psixoloji çətinliklərin tipləri 2. Gənc müəllimin şagirdlərlə ünsiyyətindəki çətinliklər Mənbə: (1; 2; 3; 4; 5)	2	
13	Mövzu. Şagird şəxsiyyəti və sinif kollektivinin öyrənilməsi Plan: 1. Şagird şəxsiyyətinin psixoloji xarakteristikası 2. Sinif kollektivinin öyrənilməsi 3. Dərsin psixoloji təhlili Mənbə: (1; 2; 3; 4; 5)	2	
14	Mövzu. Məktəbə psixoloji xidmətin əsasları Plan: 1. Məktəbə psixoloji xidmətin məqsəd və vəzifələri 2. Məktəbə psixoloji xidmətin əsas istiqamətləri 3. Təhsildə psixoloji sağlamlıq problemi 4. Təhsildə imtahan stressi və onun korreksiya yolları Mənbə: (1; 2; 3; 4; 5; 11)	2	

15	Mövzu. Məktəbə psixoloji hazırlığın diaqnostikası Plan: 1. Məktəbə hazırlığın mühüm göstəriciləri 2. Seqən lövhəsi üzrə iş 3. N.A.Brenşteynin "ardıcıl hadisələr" tapşırığı Mənbə: (2; 3; 4; 11)	2	
	Cəmi:	30 s.	
Seminar			
1	Pedaqoji psixologiyasının predmeti və vəzifələri və inkişaf tarixi	2	
2	Tərbiyə psixologiyası və özünütərbiyə	2	
3	"Çətin" uşaqlar və onlarla aparılan işin xüsusiyyətləri	2	
4	Təlim psixologiyası və öyrənmə	2	
5	Oyrənməyə qabillik problemi və dərslin təşkilinin psixoloji şərtləri	2	
6	Pedaqoji fəaliyyət, pedaqoji ünsiyyət və müəllim şəxsiyyətinin psixologiyası	2	
7	Pedaqoji fəaliyyət zamanı müəllimin qarşılaşdığı psixoloji çətinliklər, şagird şəxsiyyəti və sinif kollektivinin öyrənilməsi	2	
8	Məktəbə psixoloji xidmətin əsasları və məktəbə psixoloji hazırlığın diaqnostikası	1	
	Cəmi:	15 s.	

XI. Fənn üzrə tələblər:

Pedaqoji psixologiya fənni əsasında tələbələrin koqnitiv və affektiv ehtiyaclarını qarşılayacaq bir təhsil sistemi strukturunun necə yaradılmasını dərk etmək üzrə bilik və bacarıqlar təqdim olunmalıdır. Tələbələrə öyrənmə və inkişaf üzrə, səmərəli tədris üsulları və təhsil siyasəti və təcrübəsini qiymətləndirmək üzrə müxtəlif nəzəri biliklər təqdim olunmalıdır. Təhsil sistemində daxil olan tələbənin yeni mühitə, qaydalara, həmçinin öz bədən və düşüncələrində baş verən dəyişikliklərə adaptasiyası prosesi təhlil olunaraq mənimsənilməlidir.

XII. Fənnin tədrisi üçün nəzərdə tutulan tədris və öyrənmə metodları:

- müəhazirə, seminar, praktiki tapşırıqlar;
- təqdimat və müzakirə;
- debat;
- müstəqil iş/araşdırma

XIII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

FTN 1. Pedaqoji psixologiyanın mövzusu, vəzifələri, əsas problemləri və metodları haqqında müqayisəli təhlil aparır;

FTN 2. Təlim psixologiyasının nəzəri və tətbiqi problemlərini, təlim fəaliyyətinin strukturunu, təlim motivlərini və təlimlə psixi inkişafın qarşılıqlı əlaqəsini müzakirə edir;

FTN 3. Tərbiyə psixologiyası, özünütərbiyənin mahiyyəti, motivləri, əsas tərbiyə institutları və şagird şəxsiyyətinin formalaşmasında onların rolunu aydınlaşdırır;

FTN 4. Pedaqoji fəaliyyətin psixoloji xüsusiyyətlərini, müəllimin funksiyaları, onun şəxsiyyətinə verilən tələbləri seçərək, pedaqoji fəaliyyətin aparıcı qüvvəsi olan müəllimin cəmiyyətdəki yeri haqqında əqli nəticə çıxarır;

FTN 5. Pedaqoji ünsiyyətin psixoloji xüsusiyyətləri, müəllimin şagirdlərlə ünsiyyət üslubu, davranış modelləri və gənc müəllimlərin həyat və fəaliyyətindəki çətinliklər haqqında fərziyə irəli sürür;

FTN 6. Məktəbə psixoloji xidmətin məqsəd və vəzifələrini, prinsiplərini, psixoloji xidmətin əsas istiqamət və sahələrini, məktəbdə psixoloji sağlamlıq, imtahan stressi və onun korreksiya üsullarını şərh edir.

XIV. Tələbələrin fənn haqqında fikirlərinin öyrənilməsi:

XV. Fənn üzrə Kollokvium sualları

I kollokvium sualları

1. Pedaqoji psixologiyanın mövzusu və vəzifələri
2. Pedaqoji psixologiyanın əsas problemləri və bölmələri
3. Pedaqoji psixologiyanın başqa elmlərlə əlaqəsi
4. Pedaqoji psixologiyanın ümumi və xüsusi metodları
5. Pedaqoji psixologiyanın müstəqil elm kimi meydana gəlməsi
6. Tərbiyə hər bir cəmiyyətin başlıca vəzifələrindən biri kimi
7. Tərbiyə prosesində nəzərə alınması zəruri olan cəhətlər
8. Tərbiyəvi təsir metodları
9. Tərbiyənin idarə olunması, özünütərbiyə və onun motivləri
10. Tərbiyənin əsas sosial institutları

II kollokvium sualları

1. Təlim psixologiyası pedaqoji psixologiyanın əsas sahələrindən biri kimi
2. Mənimsemə və onun psixoloji komponentləri
3. Öyrənməyə qabillik problemi
4. Təlimdə geridə qalan şagirdlərin psixoloji xüsusiyyətləri
5. Öyrənmənin müvəffəqiyyətini təmin edən amillər
6. Müasir dərsə verilən tələblər
7. Təlim situasiyaları və dərs
8. Pedaqoji fəaliyyət müəllimin peşə fəallığının əsası kimi
9. Müəllimin pedaqoji qabiliyyətləri
10. Pedaqoji ünsiyyətin ümumi xarakteristikası

XVI. Fənn üzrə imtahan sualları

1. Pedaqoji psixologiyanın mövzusu və vəzifələri
2. Pedaqoji psixologiyanın əsas problemləri və bölmələri
3. Pedaqoji psixologiyanın başqa elmlərlə əlaqəsi
4. Pedaqoji psixologiyanın ümumi və xüsusi metodları
5. Pedaqoji psixologiyanın müstəqil elm kimi meydana gəlməsi
6. Pedaqoji psixologiyanın müasir vəziyyəti
7. Tərbiyə hər bir cəmiyyətin başlıca vəzifələrindən biri kimi
8. Tərbiyə prosesində nəzərə alınması zəruri olan cəhətlər
9. Tərbiyəvi təsir metodları
10. Tərbiyənin idarə olunması, özünütərbiyə və onun motivləri
11. Tərbiyənin əsas sosial institutları
12. "Çətin" uşaqlar və onların psixologiyası
13. "Çətin" uşaqlarla işin xüsusiyyətləri
14. Təlim psixologiyası pedaqoji psixologiyanın əsas sahələrindən biri kimi
15. Təlimin mahiyyəti və qanunauyğunluqları
16. Təlim və psixi inkişaf
17. Öyrənmənin tipləri
18. Mənimsemə və onun psixoloji komponentləri
19. Öyrənməyə qabillik problemi
20. Təlimdə geridə qalan şagirdlərin psixoloji xüsusiyyətləri
21. Öyrənmənin müvəffəqiyyətini təmin edən amillər

22. Müasir dərsə verilən tələblər
23. Təlim situasiyaları və dərs
24. Müasir dərs və şagirdlərin emosional vəziyyətinin psixoloji məqamları
25. Pedaqoji fəaliyyət müəllimin peşə fəallığının əsası kimi
26. Pedaqoji fəaliyyətin strukturu
27. Müəllim şəxsiyyətinə verilən tələblər
28. Müəllimin pedaqoji qabiliyyətləri
29. Pedaqoji ünsiyyətin ümumi xarakteristikası
30. Müəllimin şagirdlərlə ünsiyyət üslubları
31. Pedaqoji ünsiyyət və ustanovka
32. Gənc müəllimin şagirdlərlə ünsiyyətindəki çətinliklər
33. Müəllimin qarşılaşdığı psixoloji çətinliklərin tipləri
34. Şagird şəxsiyyətinin psixoloji xarakteristikası
35. Sınıf kollektivinin öyrənilməsi
36. Məktəbə psixoloji xidmətin məqsəd və vəzifələri
37. Məktəbə psixoloji xidmətin əsas istiqamətləri
38. Təhsildə psixoloji sağlamlıq problemi
39. Təhsildə imtahan stressi və onun korreksiya yolları
40. Məktəbə hazırlığın mühüm göstəriciləri

Pedaqoji psixologiya fənninin sillabusu 6001013- Məktəbəqədər təhsil A+B ixtisasının təhsil proqramı, tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. Pedaqogika, psixologiya və incəsənət kafedrasının 13 fevral 2026-cı il tarixli iclasında təsdiq olunmuşdur (Protokol №06).

Fənn müəllimi: b/m N.I. Cəfərova

b/m R.S.Hüseynova

Kafedra müdiri: dos. A.X. Əliyev

11